

Δικαστική απόφαση-«πυλώτης» «μπλοκάρει» την προσπάθεια διεκδίκησης και οικιστικής αξιοποίησης από ιδιώτες μεγάλων εκτάσεων σε περιοχές-«φιλέτα», ενώ βάζει φραγμό και στο φαινόμενο αλληπάλληλων καταπατήσεων διαχρονικά, κυρίως στα νησιά του Αιγαίου, αλλά και στην ενδοχώρα. Η Ολομέλεια του Α.Π. δέχθηκε ότι δεν μπορούσε να υπάρξει ιδιοκτησία ιδιωτών στον αιγιαλό, αλλά και στα γκρεμνά, καθώς στις επικλινείς και απότομες επιφάνειες ήταν αδύνατη οποιαδήποτε αγροτική εκμετάλλευση. Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου έλυσε έναν νομικό «γόρδιο δεσμό» γύρω από το ιδιοκτησιακό καθεστώς τεράστιων εκτάσεων για τις οποίες αντιδικούν χιλιάδες ιδιώτες με το Δημόσιο, με «φόντο» το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει για τα δημόσια κτήματα από το 1837, αλλά και τις Συνθήκες και τα Πρωτόκολλα που υπέγραψε η Ελλάδα μετά την απελευθέρωσή της από την Τουρκία.

Το ανώτατο δικαστήριο, ανατρέποντας ομόφωνα το σκεπτικό που ακολούθησαν διάφορες εφετειακές αποφάσεις που είχαν κάνει δεκτές τις ιδιωτικές διεκδικήσεις, έβαλε «φρένο» σε τέτοιου είδους αξιώσεις, υψώνοντας «ασπίδα προστασίας» για τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δημοσίου. Συγκεκριμένα, η Ολομέλεια ΑΠ, δέχθηκε ότι δεν μπορούν να ανήκουν σε ιδιώτες, αλλά μόνο στο Δημόσιο, μεγάλες εκτάσεις σε αιγιαλούς, δάση, κοινόχρηστους χώρους, βοσκές, γκρεμνά στη νησιωτική κυρίως Ελλάδα, αλλά και κάθε άλλου είδους εκτάσεις που, λόγω της μορφής τους, δεν ήταν δυνατό να εξουσιάζονται από κανένα πρόσωπο. Σημείο-κλειδί στην όλη υπόθεση και στην ανασχεση σε ένα «τσουνάμι» διεκδικήσεων σε περιοχές-φιλέτα, σε βραχονησίδες, σε δασικές και παραλιακές εκτάσεις, κ.λπ., σε Πάρο, Σύρο, Νάξο, αλλά και στην Εύβοια, σε νησιά του Σαρωνικού, ακόμα και στην Αττική και στη Μάνη, αποτέλεσε η ερμηνεία που δόθηκε στο Πρωτόκολλο του Λονδίνου και στη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης, που συνήφθησαν αμέσως μετά το τέλος της τουρκοκρατίας.

Πολλοί ιδιώτες υποστήριζαν ότι τα ακίνητα σε πληθώρα νησιών του Αιγαίου δεν πέρασαν ποτέ στην ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου. Κι αυτό γιατί πριν από την Επανάσταση του 1821 δεν εξουσιάζονταν από τον Σουλτάνο ούτε τα κατείχαν Οθωμανοί ιδιώτες και

συνεπώς ανήκουν σε Έλληνες ιδιώτες και όχι στο κράτος. Τις απόψεις των ιδιωτών δέχθηκαν μερικές εφετειακές αποφάσεις που τους δικαίωσαν και το Δημόσιο αναζήτησε καταφύγιο στον Αρειο Πάγο. Η Ολομέλεια δέχθηκε ότι οι ιδιώτες μπορούν να διεκδικούν μόνο τις εκτάσεις εκείνες που ήταν «ιδιωτικές γαίες καθαρής ιδιοκτησίας» και οι οποίες δεν καταλήφθηκαν «με δικαίωμα πολέμου». Προς την ίδια νομική κατεύθυνση, ο αντεισαγγελέας ΑΠεπισήμανε ότι στις εκτάσεις αυτές των Κυκλάδων μετά τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας έγινε κύριός τους το Ελληνικό Δημόσιο ως διάδοχο του Οθωμανικού κράτους «δικαιώματι πολέμου».

Οι εκτάσεις αυτές -τόνισε- παρέμειναν προσδιορισμένες ως τμήμα του Οθωμανικού κράτους, δεν εξουσιιάστηκαν από συγκεκριμένα πρόσωπα και μετά την Επανάσταση του 1821 κατέστη κύριο το νεοσυσταθέν ελληνικό κράτος, χωρίς καμία αποζημίωση. Στην «πilotική» υπόθεση η Ολομέλεια του ΑΠ δικαίωσε το Δημόσιο στην υπερδεκαετή αντιδικία του με ιδιώτες και νομικά πρόσωπα που εμφανίζονταν ως ιδιοκτήτες έκτασης 91,5 στρεμμάτων στην Καλντέρα της Σαντορίνης. Το Δημόσιο κατέφυγε στη Δικαιοσύνη όταν διαπίστωσε ότι σε παράλιο τμήμα ανεγέρθησαν οικοδομές και τοιχία, φυτεύθηκαν δενδρύλλια κ.λπ. Η Ολομέλεια δέχθηκε ότι ανήκουν στο Δημόσιο και δεν μπορούσε να υπάρξει ιδιοκτησία ιδιωτών στον αιγιαλό, αλλά και στα γκρεμνά, καθώς στις επικλινείς και απότομες επιφάνειες ήταν αδύνατη οποιαδήποτε αγροτική εκμετάλλευση και εξόρυξη θηραϊκής γης, επισημαίνοντας επίσης ότι η Καλντέρα αποτελεί παγκόσμιο μνημείο μοναδικού φυσικού κάλλους και ωραιότητας.